

The Project Gutenberg eBook of Kyökissä: Huvinäytelmä 1:ssä näytöksessä, by Roderich Benedix

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Kyökissä: Huvinäytelmä 1:ssä näytöksessä

Author: Roderich Benedix

Release date: February 17, 2012 [EBook #38908]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK KYÖKISSÄ: HUVINÄYTELMÄ 1:SSÄ
NÄYTÖKSESSÄ ***

E-text prepared by Tapio Riikonen

KYÖKISSÄ

Huvinäytelmä 1:ssä näytöksessä

Kirj.

RODERICH BENEDIX

Mukaillut Tyko Hagman

Kuopiossa,
U. W. Telén & C:o kustannuksella.

Kuopiossa, Kuopion Uudessa Kirjapainossa, 1896.

JÄSENET:

Alfons, lakeija |
Kristiina, keittäjä |
Rosamunda, kamarineiti |
Grönlund, kuski | Eräässä rikkaassa talossa.
Juho, tallirenki |
Hanna, kyökkipiika |
Antti.
Maija-Liisa, maitokuski.
Sanomalehtipoikia.

(Tapaus on Helsingissä tämän vuosisadan tällä vuosikymmenellä.)

Näyttämö: Kyökki. Peräovi. Oikealla ja vasemmalla ovi. Vasemmalla rautatakka eli hella. Tulisijalla kattila, jossa on kiehuva vettä. Pöytiä, tuolia. Keitto-astioita seinillä.

1:nen kohtaus.

Hanna. Juho.

HANNA (häärää takan edessä kahvipannun kanssa, hyräilee itsekseen jotakin laulusäveltä.)

JUHO (astuu peräovesta sisään). Brrr, kuinka siellä on kylmä. Onko sulla kahvi valmiina, Hanna?

HANNA. Niinkö sinä sanoit "hyvää päivää?"

JUHO (hennosti). Se sanotaan sitten, Hannaseni. Kun on näin kylmä, ei voi kunnollisesti tehdä hyvää päivääkään.

HANNA (on kaatanut kuppiin kahvia ja tuopi Juholle). Tuoss' on kahvitratti!

JUHO (juopi halukkaasti). Oivallista sentään saada kahvia näin joka aamu. Moista ei ennen pistoovattu maalla ollessani. Helsingin isännät ovat kuitenkin Helsingin isäntiä.

HANNA (mukeasti.) Voi noita miehiä!

JUHO. No, mikä nyt on?

HANNA. Niin — mikä on! Et ole tietävinänsikään miten olit ennen hento ja lempeä täynnä. Silloin et olisi ensiksi kysynyt kahvia. Silloin olit lemmeäs kuin rakastajat teaterissa! Mutta nyt, kun kerta olen luvannut ruveta vaimoksesi, nyt on lempi ja hempeys loppunut. Mitäs tästä tulee, kun kerran miehenäni olet?

JUHO (asettaa juotuaan kupin pöydälle). Ah, kuinka tämä lämmittää; nyt on oikein hyvä olla. — Hanna tyttöseni, älä puhu joutavia nyt! Katsos, kun varhain aamusella täytyy syöttää hevoset, puhdistaa vaunut, survoa silppuja, kantaa vettä, niin rupee partaakin palelemaan, ja sekä ruumis että sielu käypi kauhean kylmäksi, — vasta kahvikuppi jälleen kaikki jäntereet sulattaa ja mies tulee entiselleen. No, kas niin, nyt olen entiselläni, ja nyt hyvää huomenta muiskuineen päivineen!

HANNA (ivallisesti). Vai todellakin!

JUHO. Tule, käpyseni, suudeltavakseni!

HANNA (kieltäytyen), Ole huoleti!

JUHO. Älä ole tyhmä nyt, tyttöseni.

HANNA. Ole panematta parastasi! — Tahdotko kupillisen kahvia vielä?

JUHO. Tahdon, mutta myöskin muiskun.

HANNA. Jos olisit tahtonut sitä ennen kahvia, niin olisit saanut; — perästäpäin ei anneta.

JUHO. No, mutta Hanna! Tämä on varsin arveluttavaa.

HANNA. Mikä?

JUHO. Sinä olet konstikas.

HANNA. Kuinka niin? (kaataa hänelle pannusta kahvia kuppiin, jota hän pitää kädessään.)

JUHO. Nyt, kun vielä olemme kihloissa, on se tavallaan hupaistakin; torataan ja kiukutaan tuon tuostakin hieman, ja sitte maistaa sovinto sitä makeammalta. Mutta kun kerran olemme mies ja vaimo — —

HANNA. No, mitä sitten?

JUHO. Hm, hm, näet, jos olisin miehesi, niin en enää oikein kärsisi muikeuttasi!

HANNA. Hoo? Vai niin! Siinäpä oivallinen lohdutus mulle tulevaisuudeksi! Varmaankin aprikoitset nyt vaan miten silloin voisit minua paraiten kurittaa.

JUHO (nauraen). No, no, mikä nyt pistääkin päähäsi? Täytyyhän sitä ajatella tulevaisuuttakin! No, annappas suudelma nyt!

HANNA. Nyt en ensinkään anna! Jos et vastaisuudessa ai'o kärsiä muikeuttani, niin täytyy mun sitä nauttia, kun en vielä ole vaimonasi!

JUHO. Anna muisku!

HANNA. En!

JUHO. Älä ole joutava!

HANNA. Tän' aamuna ei!

JUHO. Ajattelenhan aina ihan hyvää vaan, kun tuolla lailla kuvailen tulevaisuuttamme.

HANNA. Hoo-o!

JUHO. Katsos, Hanna, tiedäthän että olen harras hevosmies. Kun saamme kokoon kolmen tai neljän hevosen hinnan, ostetaan hevoset heti. — Ja koko Helsinki on ajava entisen Talli-Jussin hevosilla. Ajurin virka tässä kaupungissa kannattaa, sen tiedän. Sillä olenhan ollut ajurin renki, ennenkuin tähän taloon tulin. Ja näppärä isvossikka kyllä paikkansa pitää. Mitäs sitten isvossikan isäntä. Neljä hevosta meillä olla pitää. Issikkarenki otetaan tietysti ja aika kunnollinen. Moisia poikia saa maalta. Ja Jussi itse pitää vaunut, joissa kuljettaa köyhempiä herroja, jotka tahtovat näyttää keikareilta. Ja kun iltasin tulen kotia, on Hannalla lämpimiä perunoita ja ehkäpä vähän "kylmästä tultuakin" pistovasta. Ah, Hanna, se tulee maistamaan. Täällä ovat kyllä ruuat ja juomat hyvät, vielä paremmatkin kuin mitä meillä tulee olemaan; mutta toista on toki pistää jalkansa oman pöydän alle. Täällä täytyy käydä ja juosta ihan kuin herran mieli tekee; melkein on kuin krapu kattilassa.

HANNA. Min, Juho. Kumpahan oltais niin pitkällä! Piikaparan oloa ei myöskään kukaan kadehdi. Sillä piika on aina piika. Juosta saa hän aamusta iltaan, kuulla kiukkuista puhetta ja nähdä nurjia kasvoja, jos ei kaikki käy niinkuin herran sisaren, tuon muka armollisen fröökynän mieli on.

JUHO. No, no, Hannaseni, älä ole milläsikään. Jos tänä talvena satelisi juomarahoja vähän runsaammalta, niin olemme jo hiukan edempänä. Kolmen, neljän vuoden päästä voimme aloittaa, vaikkapa aluksi yhdelläkin hevosella vaan. "Alku aina hankala, loppu työn kaunistaa", sanoo sananlasku. Ja kun sitte muistelemme kuinka vaivaloista meillä ensi-aluksi oli, niin sitä hupaisempi sitte, kun kaikkea kyllin on.

HANNA. Koska noin puhut, kuulen sinua oikein mielelläni, Juho poikani!

JUHO. Todellakin? No, sitte annat myöskin muiskun, jonka olet mulle velkaa.

HANNA. Oikeastaan ei mun pitäisi —

JUHO. Pian, Hanna, ennenkun kukaan tulee!

HANNA. Jos tahdot luvata —

JUHO (ottaa häntä kädestä). Ah, Hannaseni, älä mutkistele niin kauan — meillä ei ole siihen aikaa, niinkuin muilla ihmisillä —, no, tänne huules! (aikoo häntä suudella.)

(Näyttämön takana soitetaan.)

HANNA (irtautuu Juhosta). Kuule, sinua soitetaan!

JUHO. Pian, pian, suukkonen! —

HANNA. Herra sinua soittaa; saat nuhteita, jos et heti mene!

JUHO. Mutta pikimmältämme — — —!

HANNA. Myöhästy, myöhästy — mene!

JUHO. No, mutta anna, anna!

HANNA. Toiste kun paremmin sopii! Joudu, joudu, Juho!

JUHO. Saakelin renkitoimet! Ei edes sen verran ole itsensä herra, että saisi rauhassa suudella tyttöään!

(Lujaa soittoa näyttämön takana.)

JUHO. Tuossa paikassa tulen!

(Poistuu peräovesta).

HANNA (yksin). Ah, poikaseni, saat oppia aikanasasi että ensiksi on vaimosi vuoro ja sitte kahvin. Ai'ot ruveta laulamaan toista virttä, kun kerta olet miehenäni; mutta luulenpa että minäkin osaan samaa nuottia, poikaseni.

(Menee takalle ja kaataa pannusta kahvia pieneen kahvipannuun, jonka asettaa kahvikantimelle ynnä kupin ja kerma-astian.)

2:nen kohtaous.

Hanna. Alfons.

ALFONS (hennosti, murtaa teeskenteleväisesti hieman ruotsiksi). Hyvää huomenta, Hanna kulta!

HANNA (lyhyesti). Jumal' antakoon!

(Asettaa kahvikantimen pöydälle.)

ALFONS. Niin lyhyestikö Hanna tervehtää? Enkö saa mitään herttaisempaa tervehdystä?

HANNA. Minkätähden? Olihan tervehdykseni kohtelias kyllä.

ALFONS (juopi kahvia). Mutta melisinpä toki vähän enemmän kuin kohteliaisuutta.

HANNA. Minkätähden sitä minulta odotatte?

ALFONS. No, no, Hanna. Nyt en ymmärrä sinua.

HANNA. Tiedätte varsin hyvin mitä tarkoitan.

ALFONS. En todellakaan tiedä — selitä mulle!

HANNA. Ettekö vetäisi samasta nuorasta herran kanssa, joka niin minua kiusaa?

ALFONS. Joka sinua kiusaa?

HANNA. Älkää olko olevinanne! Kukas tuopi mulle ehtimiseen, vaikka löytyy neitsyt talossa, herralta takkeja, kauluksia, mansetteja ja semmoisia, joihin mun täytyy välistä pistää nappi kiinni, välistä ommella ratkennut sauma?

ALFONS. Se on tosin synti, että niin kaunisten sormien täytyy neuloa, mutta mitä voin minä siihen?

(Tahtoo ottaa häntä kädestä.)

HANNA (lyöpi häntä kädelle). Pois käsi! Neulominen olisi kyllä paikallaan; mutta miksi minun aina täytyy itse viedä mitä olen ommellut herran tykö. Että hän kiusaa minua pyytämällä suudelmaa, että hän tahtoo minua syleillä ja että te, Alfons, sill'aikaa olette vahtina oven takana, se ei ole paikallansa, eikä ole oikein.

ALFONS. No, no, mutta suudelma kaikessa kunniasa —

HANNA. Se ei minua pahenna, mutta jos annan herran minua suudella, niin se ei olisi kunniallista.

ALFONS. Hohoi! Kuka nyt on niin tyhjänpäiväinen? Katsos, Hanna, kerranhan elämässä vaan olemme nuoret, ja täytyyhän nuoruuttansa nauttia. Kun on niin kaunis kuin sinä, niin täytyy kauneudestansa nauttia; kun tulee vanhaksi, niin on kyllä vielä aikaa käydä siveäksi ja tekopyhäksi.

HANNA. Hyi! ettekö häpeä puhua tuommoisia kunnialliselle tytölle.

ALFONS (lähestyy häntä). Todellakin, Hannaseni, se on oikeaa elämän viisautta. Anna semmoisten tyttöjen olla vastahakoisia, jotka eivät ole niin kauniita kuin sinä.

3:mas kohtaous.

Edelliset, Rosamunda (ilmestyy salaa ja jää seisomaan perälle).

ALFONS (jatkaen). Ei löydy mitään suloisempaa kuin rakkaus; mihin säästät sitä, kunnes rakkauden aika on loppunut?

HANNA (ivalla). Olisinko siis todellakin kaunis?

ALFONS. Kuuleppas vaan — niinkuin et sitä tietäisi! Totta sanoakseni, olen mielissäni siitä että olet vastahakoinen herralle, sillä tahtoisinpa paljoo mieluisammin itse kerran maistaa noita makeita huuliasi.

HANNA (kuten äsken). Hoo-o — todellakin?

ALFONS. Elämmehän samassa talossa; miksi emme siis olisi ystävät? Älä ole joutava nyt — ja todistukseksi ett'et ole mulle suutuksissa —

(Tahtoo häntä syleillä).

ROSAMUNDA (astuu väliin, murtaen teeskenteleväisesti ruotsia). Ahhaa, monsieur Alfons!

ALFONS (itseksseen). Piru vie!

ROSAMUNDA (yhä enemmän vihastuen). Vai näin — vai näin minun selkäni takana eletään?

ALFONS. Mutta, Rosamunda, — ainoastaan pieni lystinteko.

ROSAMUNDA. Kaunis lystinteko! Minä olen jo puoli tuntia seisonut tuolla takana ja kuullut kaikki!

ALFONS. Mutta ethän toki luule mitään —

ROSAMUNDA. Minä näin kaikki! Sinä olet kavaltaja, — pettäjä!

(Soitetaan kaksi kertaa näyttämön ulkopuolella.)

ALFONS. Kuule, sinua soitetaan, Rosamunda!

ROSAMUNDA. Senkötähden olen hylännyt mitä loistavimmat apparansit ja pysynyt uskollisena sinulle, että tulisin palkituksi tuolla lailla? Sinä olet kiittämätön!

ALFONS. Mutta kuule toki!

ROSAMUNDA. Ooh, minä läpi katson sinut kokonansa. Mitä kahdessatoista vuodessa olen säästänyt kokoon — se sinua on houkuttanut, sentähden olet sinä kurtiseerannut minua, — rakkautta et ole koskaan ajatellut.

ALFONS. Rosamunda —

ROSAMUNDA. Minä läpi katson sinun plaanisi! Sinä tahdot minut naida, me panemme muka alkuun pienen galanterilafkan, jossa koko affääri makaa minun päälläni, ja sinä vietät laiskurin päiviä. Ehkä pitää minun vielä reqvireerata kauniita puotimamselleja sinulle suudeltaviksi, sill'aikaa kun minä saan hankkia leipää suuhusi.

ALFONS. No, mutta aivanhan olet sokea nyt pelkästä vihasta.

ROSAMUNDA (puhuu selvästi suomea; hirveän vihoissaan). Enkö ole oikeassa, sinä ryökäle mies, joka noin pirullisesti palkitset rakkauteni? —

(Soitetaan kaksi kertaa.)

ALFONS. Jo soitetaan taas.

ROSAMUNDA (selvällä suomella). Meidän välimme on loppunut, mutta sinä — tyttö-hetale — olet myöskin lopussa.

HANNA (joka tähän asti on hiljaa itseksseen nauranut, yht'äkkiä säikähtäen). Mutta mitä taidan minä —

ROSAMUNDA (murtaen taas tästä lähin ruotsiksi). Sun pitäisi hävetä tuommoisena kypsymätönnä tyttönä tuolla lailla houkutella tykösi miehiä!

HANNA. Minäkö häntä houkutellut?

ROSAMUNDA. Luuletko että sentähden, että olet minua pari vuotta nuorempi, olisit pulskempi? Hä? — Ooh, tuo lienee hyvin helppoa tuolla tavoin rakastella yhtä ja toista ja tehdä yhtä ja toista ja ottaa vastaan lahjoja herralta!

HANNA. Kuka semmoisia minusta puhuu?

ROSAMUNDA (kiehuen vihasta ja hyvin nopeaan). Minä, minä, minä. Minä tiedän kaikki! Herran

kanssa sinä rakastelet, monsieur Alfonsia sinä houkuttelet luoksesi ja rehellistä Juhoasi sinä petät, — mutta se on loppuva. Armollinen fröökynä tulee saamaan tietää kaikki. Jos kohta hän onkin ainoastaan herran sisar, on hänellä kuitenkin valta talossa, sillä hänen veljensä on jättänyt hänelle koko huone-ekonomian ja on itse vaan omissa affääreissään. Ja armollinen fröökynä katsoo paljon siveyden ja siivouden päälle, ja tahdonpa nähdä, tuleeko hän kärsimään talossaan tyttöraiskaa, joka kaikkia miehiä eskometeeraa. Herre jestandes, jos herran morsian, fröökynä Noora, saisi semmoista tietää! Ei, talo on puhdistettava, ennenkuin hän ambarkeeraa — Ooh, minun sanani päälle panee armollinen fröökynä suuren painon, — saadaanpa nähdä, kuka täällä voiton pitää, sivistynyt kamarineitsyt vai semmoinen maalaisletukka kuin sinä. Minä laitan sinut pois talosta, luota siihen!

(Soitetaan kaksi kertaa.)

Jaa, jaa, ja' kommer — Muista minua vaan, sinä kana korpimetsistä, et viikkoakaan enää ole täällä! Oo rövoaar!

(Poistuu).

HANNA (itkien). Ilkeä — tuolla tavalla kohdella rehellistä tyttöä!

ALFONS. Ole huoleti, Hanna!

HANNA. Ja se on teidän syynne! Mitä ajattelee nyt fröökkinä minusta?

ALFONS. Rosamunda on vihainen kissa! Minä en enää piittaa hänestä! Kuules, Hanna, Juho ei kuitenkaan sovi sinulle — sinä olet fiini tyttö ja hän röyhkeä tallirenki! Heitä hänet hiiteen! Herra on luvannut minulle oivallisen paikan rautatielle, hänellä on mahtavia tuttavuuksia ja niin palkitaan uskolliset palvelijat. Ota nyt koetteeksi minä!

(Mielii häntä syleillää).

4:jäs kohta.

Edelliset. Juho (esiintyy salaa).

HANNA. Antakaa mun olla!

ALFONS. Pyyhi pois kyynelteesi. Kauniit silmäsi käyvät niin rumiksi, kun itket ne punaisiksi. Tule tänne, tyttöseni, ja ole ystävällinen taas.

HANNA. Minulla ei ole teidän kanssa mitään tekemistä!

ALFONS. No, suudelma sovinnoksi!

(Mielii häntä syleillää.)

HANNA. Minä huudan!

JUHO (sieppaa Alfonsia kauluksesta ja viskaa hänet ison matkan syrjään). Hohoi, lakeija! Mitä tahdot!

ALFONS. Kuka rohkenee — ah — Talli-Jussi — kuinka uskallat sinä? —

JUHO. Tyttö on minun, herra lakeija, tietäkää se, ja joka häntä liian lähelle tulee, hänen panen minä noin!

(Tekee pantomimin).

ALFONS. Mitä roistoväen uhkauksia!

JUHO. Roistoväen tai ei; varokaa te kuivettuneita koipianne!

ALFONS. Näkyy, että olet tottunut seurustelemaan hevosten kanssa.

JUHO. Parempi hevosten kanssa kuin teidän kaltaisten! Hevonen on hyvä, uskollinen eläin, mutta te olette kurja, vaivainen, mateleva silmäpalvelija, jolle nyrkkinikin ovat vielä liian hyvät!

ALFONS. Mitä puheita rohkenet sinä?

JUHO. Mitä rohkenette te tyttöäni vastaan?

ALFONS. Minun ei enää sovi alentaa itseäni puhumalla sinua kanssasi!

JUHO. Se onkin paras, sillä yhdellä sormella muserran minä tuon ravistuneen kehänne someroksi!

ALFONS (peitetyllä harmilla). Mutta saatpa minut tuntea! Minä ilmoitan herralle miten elelet tytön kanssa; hän ei salli semmoista talossansa ja käskee sinun etsimään paikkaa ja palkkaa muualta.

JUHO. Sen kyllä teistä uskon. Petos ja panettelu näkyy aina olleen teidän erityinen toimenne!

ALFONS. Hyvä, hyvä, Talli-Jussi! Pian saat nähdä kenen kanssa sulla on tekemistä!

(Poistuu.)

JUHO (huutaen hänen peräänsä). Häntäpalvelija, onkimato, konna!

HANNA. Voi, voi! Juho! Mitä tästä tulee?

JUHO (röyhkeästi). Miksi itket?

HANNA. Jos hän panee uhkauksensa toteen — herra — (äänensä kätkee itkusta).

JUHO. No, mitä hänestä?

HANNA. Hän itse minua kiusaa — ja jos hän saa tietää, että me rakastamme toisiamme —

JUHO. Niin ajaa hän minut pois — mitä sitten? Hyvä tallirenki saa kaikkialla paikan.

HANNA. Ja jos sinä menet pois, niin jään minä yksinäni tänne ilkeiden ihmisten kiusattavaksi.

JUHO. No, tottahan saadaan sullekin toinen paikka —

HANNA. Mutta siihen asti saan minä kärsiä —

JUHO. Älä itke, Hanna kultani, kyllä tästä päästään. Sinä olet kelpo tyttö, pysyt minulle uskollisena.

HANNA. Juho!

JUHO. Katsos, mitä tukalampi meillä on ollut, sitä paremmalta tuntuu meille viimein onni.

HANNA (nojaa häneen ja itkee).

JUHO. Kas niin, nojaa minuun, minä sinua turvaan, — nyt niinkuin koko elämämme läpi! Kahden rakastavan tulee kestää surut ja ilot yhdessä. Nyt on surujen aika, mutta on toki ilojenkin tuleva!

5:des kohtaus.

Edelliset. Grönlund (kirja kädessä).

GRÖNLUND. Päivää!

HANNA (irtautuu Juhosta, pyyhkii kyyneleet silmistään ja antaa sitte Grönlund'ille suuren kupillisen kahvia).

GRÖNLUND (vitkalleen, hyvän suopeasti). No, no, älä säikähdä, pieni noita, suonhan mielelläni Juholle muiskun. Olen minäkin niin tehnyt nuorra näppäränä ollessani (istautuu pöytänsä). No, ettehän näytä iloisilta. Hanna on itkenyt. Mikä teidän on?

HANNA (istuu takan eteen ja rupee poimimaan lintuja).

JUHO (pahalla tuulella). Niin! Kun ijäti täytyy elää palvelijana ja kärsiä kaikkia isäntäväen oikkuja, niin eipä juuri ole iloinen.

GRÖNLUND. Ei kai!

JUHO. Todellakin, Grönlunti, minä en ymmärrä miten niin kauvan olette tullut toimeen täällä?

GRÖNLUND. No, no! —

JUHO. Haluattehan tekin jo päästä oman orren alle, tiedän mä!

GRÖNLUND. Kai, kai!

JUHO. Olettehan te pitkällisen palveluksenne kautta latonut kokoon kauniin markkaläjän!

GRÖNLUND (hymyillen). Kai, kai!

JUHO. Miksi palvelette vielä?

GRÖNLUND. Vielä ei ole kylläksi, Juho.

JUHO. Teistä tulisi oivallinen ravintolan pitäjä, Grönlunti.

GRÖNLUND (hymyillen). Kai, kai!

JUHO. Jos teette totta nyt ja naitte emäntäpiian — hän teistä pitää.

GRÖNLUND. Kai, kai!

JUHO. Hän on niin erinomainen keittäjä, että tuleepa vieraita tulvailemaan ravintolaanne kuin variksia raadolle.

GRÖNLUND. Kai, kai!

JUHO. Ja Kristiinalla myöskin lienee jo kaunis summa säästöissä!

GRÖNLUND. Ei vielä kylliksi, Juho.

JUHO. Jos panette kumpikin yhteen mitä olette koonnut —

GRÖNLUND. Se ei vielä ole kylliksi, Juho. Täytyy olla varovainen, Juho. Ei vielä ole kylliksi, Juho.

JUHO. Jos olisin teidän sijassanne, niin olisipa toki mulla enemmän rohkeutta. Tämä palveleminen käypi kuitenkin ajan pitkään saakelin tukalaksi.

GRÖNLUND. Kai, kai! Mutta, Juho, valakalta on lähtenyt kenkä. Se on vietävä pajaan.

JUHO. Niin, niin — kyllä toimitan. (Poistuessaan Hannalle.) Pidä pääsi pystyssä, Hanna, älä näytä itkuisia silmiä. — Ei saa kukaan sinua pilkata.

(Poistuu.)

GRÖNLUND. Onko sitte jotakin tapahtunut, Hanna?

HANNA. Voi, — herra on — oi pikäntti, piti mun sanomani —

GRÖNLUND. Aha! Jopa tajuan. Herra pitää paljon kauniista tytöistä. — Minä olen hyvistä kirjoista oppinut tuntemaan ihmisiä ja elämään varovaisesti. Katsos, tässä on mulla oivallinen kirja (lukee nimilehdestä) "Ritari ja merirosvo Skaldaspiller, taikka sydän-yön salaisuudet, joka hirveiden aaveiden houkutuksesta yllytettiin murhaamaan kaikki alamaaisensa paitsi yhden palvelijan, joka oli silmänpalvelija — ruotsiksi kirjoitettu vuonna 1605 ja nyt uudestaan suomeksi prääntetty Turussa." (Panee kirjaa kiinni, mutta avaa sen jälleen pian.) Tämä silmänpalvelija mahtaa olla ihan meidän kamariherramme kaltainen.

6:des kohtaous.

Edelliset. Kristiina (vasemmalta).

KRISTIINA. Hyvää huomenta, hyvää huomenta!

HANNA (toimittaa Kristiinalle suuren kupillisen kahvia ja asettaa sen pöydälle).

KRISTIINA. Merkillistä kuinka jo päivät lyhenevät. Tahtoo tulla maatuksi liian kauan aamusin. Onko kahvi valmista? Hyvää huomenta, Grönlunti.

GRÖNLUND. Onko Kristiina nukkunut hyvin?

KRISTIINA. Hm, hm — niin ja näin. Mitä unta Grönlund on nähnyt viime yönä?

GRÖNLUND. En mitään.

KRISTIINA. Ette mitään?

GRÖNLUND. Tietäähän Kristiina: minä en juuri näe paljo unia — ja jos joskus jonkun näen, niin unhoitan sen pian.

KRISTIINA. Se on vanha paha tapa, Grönlunti, unennäöt ovat viittauksia taivaasta; niitä ei saa ylenkatsoa, jos tahtoo välttää suuria vahinkoja. Varsinkin on menneen yön unennäöillä suuri merkitys;

eilen illalla oli näette täysikuu. Minulla on ollut eriskummainen, hyvin tärkeä uni. (Istautuu pöytään.)
Hanna, mitä unta olet nähnyt?

HANNA (istuu jälleen poimimaan lintuja). Minä? — Ah! olen niinikään unhottanut.

KRISTIINA. Unhottanut? Mikä harmillinen unhottaminen! (Maistaa kahvia).
Hm, mikä taas on kahvissa? Se on taasen palanutta.

HANNA. Palanutta?

KRISTIINA. Olen sitä usein sanonut. Kun kahvipavut poltetaan liiaksi, ei ole koko kahvista mihinkään. — Polttaminen on kahvissa pääasia. (Silmäilee merkitsevällä katseella Grönlundia.) Kun kerta saan toimeen talouteni ja ravintolani, niin ei koko Helsingissä pidä saataman niin hyvää kahvia kuin minun tykönäni — ei edes Ekberg'illäkään. —

GRÖNLUND (lukee ehtimiseen kirjaansa ja ryypiskelee kahviaan).

KRISTIINA. Koeppas kysyä muistiasi, Hanna, ehkä vielä saisit unestasi kiinni.

HANNA. Niinpä (mietiskellen), niin, niin — jo selvenee taas. — Minä olin olevinani torilla ja ihan rannalla, josta yht'äkkiä putosin veteen.

KRISTIINA. Veteen? Vesi merkitsee rahaa.

HANNA. Niin, niin — nyt muistan kaikki. Kristiina veti minut takaisin maalle.

KRISTIINA. Minäkö? Todellakin! Onko se totta?

HANNA. Aivan vissisti! Kristiina minut pelasti!

KRISTIINA. Lisää, lisää, kuulkaa tarkasti — nyt on tosi edessä —

HANNA. Sitte otimme me veneen ja soudimme Korkeasaarelle, mutta tuuli oli kova ja vei meiltä veneen rannalta, ja me jäimme saarelle.

KRISTIINA. Ihmeellistä!

HANNA. Ja minulle tuli hirveän nälkä, emmekä päässeet pois —

KRISTIINA. Yhä kummempaa! Kuulkaa nyt.

HANNA. Kristiinalla sattui olemaan leivänpala taskussa, ja sen Kristiina pani kahtia ja antoi toisen puolen minulle.

KRISTIINA. Ihmeellistä! Eriskummaista! Kuuleeko Grönlunti? — Hanna, minä olen myöskin nähnyt unta sinusta.

(Tampuurin kello soi.)

HANNA. Tampuurin kello!

(Poistuu oikealle.)

KRISTIINA. Grönlunti! Grönlunti ei koskaan ole tahtonut uskoa unennäköjä. Nyt ei Grönluntin enää tarvitse epäillä. — Niin, niin, Grönlunti, löytyy kaikellaista tässä maailmassa, jota Grönlunti ei voi kieltää, vaikka Grönluntin kirjat sanoisivat mitä.

GRÖNLUND. Kai, kai! Enhän minä olekkaan niin epäuskoinen, mutta, kuten sanottu, minä näen harvoin unta. Siihen vaaditaan aivan eri konstitutioni!

KRISTIINA. Ja se on mulla ollut pienestä pitäen. Niin, jos aina noudatamme niitä viittauksia, jotka taivas meille unien kautta lähettää, niin voimme elää sovinnossa kuin...

1:NEN POIKA. Päivälehti.

2:NEN POIKA. Nya Pressen.

KRISTIINA. Pojat! Aiotteko särkeä oven?

1:NEN POIKA. Minä tulin ensin.

2:NEN POIKA. Et, vaan minä.

KRISTIINA. Sus siunatkoon sitä vallattomuutta nykyisissä lapsissa.

(Hanna tulee takaisin.)

GRÖNLUND. Kuka tuli, Hannaseni?

HANNA. Kirje vaan herralle.

KRISTIINA. No, Hanna, kuule nyt tarkasti. Minun unennäköni on sinusta. Minä olin olevinani suuressa kellarissa.

(Tampurin kello soi. Hanna poistuu oikealle.)

KRISTIINA. Suuressa kellarissa, Grönlunti, niin suuressa, ett'en voinut nähdä toisesta päästä toiseen!

GRÖNLUND. Kai, kai!

KRISTIINA. Mutta odotetaan kunnes Hanna palaa. Tuo ikuinen oven avaaminen on kärsimätöntä! Tietääkö Grönlunti, että huomenna on syntymäpäiväni.

GRÖNLUND. Kai, kai! Silloin kai täytyy mun toimittaa Kristiinalle kukkakimppu — kai!

KRISTIINA. Juuri syntymäpäivänäni viisitoista vuotta takaperin tulin tähän taloon — olin vielä ihan nuori — hyvä Jumala, nykyinen herrakin silloin vielä oli nuori nallikka — hänen isänsä vielä silloin eli — voi, voi, kuinka aika kuitenkin menee.

7:mäs kohta.

Edelliset. Hanna. Antti (tulee sisään, kantaen vakkaa, jossa on nisuleipää).

HANNA (tullen takaisin; menee suorastaan Antin luo, jonka vakasta rupeaa latomaan leipiä pieneen leipäkoriin). No, hyvää päivää, Antti! Missäs Antti nyt on viipynyt niin kauan?

ANTTI. Kas tässä, Hanna neitiseni! Täss' on kaikki mitä minun piti tuoman torilta — perunoita, kaalinpää, punajuurikoita ja monta muuta hyvää. Prrr, on kylmä, kylmä, näetten, että tahtovat jalat jäätyä kiinni lumeen, ja silloin ei juokse niin nopeasti. Mutta jos saisin tippasenkin märkää, niin juoksisin toiste sujuvammasti.

HANNA (menee takalle ja kaataa kahvia Antille). Kas tässä, Antti, tässä kahvia.

ANTTI. Eikö ryyppyä pistouvattaisi tämmöisessä pakkasessa.

KRISTIINA. Juokaa te kahvia vaan, Anttiseni, ja muistakaa: "Juomista, joita voi tuottaa maa, on kahvi kaikista parhain, se vaikuttaapi niin mahtavasti. Kiireestä kinterehesen asti" — niinkuin kahvilaulussa lauletaan.

ANTTI. No, sooromnoo, sanoi ryssä.

GRÖNLUND. No, mitä uutta kuuluu kaupungille? Antti on sukkela urkkimaan kaikki päivän tärkeimmät tapaukset.

ANTTI (juoden kahvia). Suuria uutisia, suuria uutisia! Valkea on ollut irti.

GRÖNLUND ja KRISTIINA. Valkea irti?

ANTTI. Niin, niin.

KRISTIINA. Enkä minä ole kuullut kellojen soittoa!

GRÖNLUND. Enkä minä liioin, minä nukun niin sikeästi. — Mutta missä?

KRISTIINA. Missä? missä?

ANTTI. Vanhassa klinikassa.

KRISTIINA. Sus siunatkoon! Onko palanut sairaita?

ANTTI. Sairaita? Ei, ei sairaita ensinkään. Kaikki saatiin aikoinansa muutetuiksi uuteen klinikkaan, mutta yksi lääkäri paloi.

KRISTIINA ja GRÖNLUND. Lääkäri? Se on mahdotonta!

ANTTI. Se on totta, ihan totta. Hän kuuluu olleen paha nukkumaan hyvin sikeästi, eikä kukaan häntä muistanut, kun ruvettiin pelastamaan.

KRISTIINA. Siitä näette, Grönlunti, kuinka vaarallista tuo sikeä nukkuminen on. Parempi on nähdä unta.

GRÖNLUND. Kai, kai! Mutta onko sitte koko klinikka palanut.

ANTTI (paneepois kahvikupin ja tekee lähtöä). Sitä en tullut kysyneeksi; — kiitoksia, Hanna! Täytyy lähteä taas. Tarvitseeko Hanna puita?

HANNA. No, jos Antti toisi sylellisen, niin eipähän olisi haitaksi.

KRISTIINA. Meneppäs, Antti, ensin tuomaan lahtari Hacklinilta se lihamöhkäle, jonka eilen sieltä tilasin.

ANTTI. Kyll' mennään.

(Menee).

GRÖNLUND. Luulenpa että Antti tekee meistä pilkkaa.

KRISTIINA. Mahdollista että ovat narranneet Anttia, mutta palatakseni jälleen unennäkööni.

GRÖNLUND. Onko unennäkö pitkä, Kristiina?

KRISTIINA. Älkää mua keskeyttäkö, Grönlunti! Hanna, kuule nyt! Olin siis suuressa kellarissa ja hoperoin peloissani sinne tänne. Yht'äkkiä aukeaa ovi ja sisään astuu —

3:MAS POIKA. Uusi Suometar.

(Poistuu.)

KRISTIINA. Se on Grönlundin sanomalehti se. Kas tuossa. No mihin jäin kertomuksessani. Niin — olin kuin olinkin kellarissani — ovi aukenee ja sisään astuu —

GRÖNLUND (hymyillen). Kamarineitsyt!

(Menee hiljoilleen paikalleen.)

8:sas kohta.

Edelliset Rosamunda (astuu sisään viime repliikin kuluessa).

KRISTIINA. Niin, miksi ei — (huomaa Rosamundan). Ah, vai niin, (itseks.) — no, tuolle en tosiaankaan kerro untani.

ROSAMUNDA (hyvin teeskenteleväisesti murtaen ruotsiksi ja lyhyesti). Armollinen fröökynä käskee tuoda kahvin sisään.

HANNA (toimittaa kahvikantimelle leipää ja kaataa kahvia pieneen kahvikannuun.)

KRISTIINA. Saisipa toki neitsytkin sanoa hyvää päivää tullessaan kyökkiin.

ROSAMUNDA (nopeaan). Se on ihan tarpeetonta, kun näkee toisensa illasta aamuun. —

GRÖNLUND (hymyillen). Niin, illasta aamuun — ja neitsyt vihaa kaikkia tarpeettomia sanoja!

ROSAMUNDA (heittäen ylenkatseellisen silmäyksen Grönlundiin). Ovatko gasetit tulleet?

GRÖNLUND. Mitkä? Kasakat?

ROSAMUNDA. Tidningit, tidningit!

9:sas kohta.

Edelliset.

GRÖNLUND. Tuossa on!

ROSAMUNDA. Uusi Suometar sivistyneelle kamarineitsyelle! Hyi! Eikö

Hufvudstadsbladet ole vielä tullut?

4:JÄS POIKA. Hufvudstadsbladet!

ROSAMUNDA. Tuo tänne se, poika!

POIKA (poistuen ovesa). Ei ole aikaa!

(Paiskaa lujasti oven kiinni perästänsä.)

ROSAMUNDA (ottaa "Hufvudstadsbladin" ja rupee lukemaan). Vihityt näkyvät olevan Jungfru Katariina Stenfelt och polisbetjenten Kristian Springfot — no, vihdoinkin sai tuo vanha sisilisko miehen — Glansstrykerskan Gustava Lindén och konstförvandten Nikolai Boklund — ha, ha, ha — sekin herra katsoo enemmän tytön rahoja kuin sinisiä silmiä. Kuollut vanha panttilainaja Robertin kadulla, "till bittersta sorg och saknad för hustru och många barn" — ha, ha, ha, avatkoot kassan ensin, niin kyllä suru pian haihtuu. (Soitetaan kaksi kertaa.) Mutta varmaankin tulee loistavat hautajaiset. Grönlunti, pankaa silloin mulle hevonen aisoihin. Minä tahdon katsoa prosessionia.

HANNA (kantaa Rosamundalle kahvikantimen, jossa kaikki on paikallaan).
Neitsyt, teitä soitettiin!

ROSAMUNDA (huolimatta Hannasta). "Född en son. Serafiina och Nikodemus Buttenstubbe." Hm! Hm! Jos tahtoisin jotain sanoa, niin voisin, mutta tyst min mun, så får du socker! (Soitetaan kaksi kertaa.) Mitäs annetaan teaterissa tänään? (katsoo lehteen). "Frihetsbröderna". Hehei! sinne pitää mun mennä.

HANNA. Teitä soitettiin, neitsyt!

ROSAMUNDA. Minä en tarvitse muistutuksia. Minä tiedän kyllä mitä mun tulee animeerata! (tunnustelee vehnäleipiä, jotka Hanna on pannut kantimelle ja pistää ne taskuunsa). Mun täytyy saada toisia leipiä.

HANNA. Mutta noista juuri armollinen fröökynä pitää.

ROSAMUNDA. Minä pidän niistä myöskin ja etsin fröökinälle ne, jotka hälle tulee (menee leipäkorille ja ottaa toisia leipiä). (Soitetaan kaksi kertaa.) Jaa, jaa! — Armollinen fröökynä on huonolla homöörillä tän'aamuna, mun tulee häntä virkistää, ja täytyyhän mun sentähden kertoa hänelle tuon historian piikatyttö Hannasta, jonka tänään olen saanut tietooni — hän kyllä tulee virkistymään.

(Poistuu.)

HANNA (rupee uudestaan poimimaan lintuja).

KRISTIINA. Jumala varjelkoon sitä nimeä, jonka tuo kiukkunokka saa hampaittensa väliin!

GRÖNLUND (joka sill'aikaa on katsellut Utta Suometarta). Hevoseni ovat paremmat kumppanit. Ne ovat mykät.

KRISTIINA. Mutta pitäähän mun kertoa unennäköni. Siis, minä olin pimeässä kellarissa —

GRÖNLUND. Ovi oli jo au'ennut —

KRISTIINA. Niin oikein — ovi aukeni, ja sisään astui aave valkoisissa vaatteissa, pitkällä parralla ja tulisoihtu kädessä.

10:nes kohtaous.

Edelliset. Alfons.

ALFONS. Herra tahtoo kahvinsa!

KRISTIINA (tuskallisena). Aina tässä sitte tulee häirityksi!

HANNA (valmistaa kahvit kantimelle).

ALFONS. Herra lähtee ratsastamaan kello yhden aikana. Siis hevonen.

GRÖNLUND. Kyllä sanon Juholle.

ALFONS. Uusi satula, joka äskettäin ostettiin, on pantava.

GRÖNLUND. Kai, kai! Saisitte muuten sanoa tuon Juholle, sillä minä olen kuski.

ALFONS. Hm, tallihan toki kuuluu teidän ammattiinne!

GRÖNLUND. Minä olen kuski. Satuloiminen on Juhon ammattia.

ALFONS (nostelee olkapäitään: Hannalle). Älä polta sormiasi, Hanna!

KRISTIINA (itseksensä). Kuulkaas, kuinka hän puhuu hennosti! Jos kamarineitsyt kuulisi tuon.

HANNA (ojentaa Alfonsille kahvikantimen).

ALFONS (hiljaa Hannalle). Ole iloinen, Hanna, vaan. Turvaa minuhun.
Minä en sinua jätä.

(On menemäisillään.)

GRÖNLUND (ojentaa hänelle Nya Pressenin ja Hufvudstadsbladın). Tässä on sanomalehdet — viekää ne herralle.

ALFONS. Minä en ole niitä vielä lukenut.

(Pois).

GRÖNLUND. Vai niin! Herra voi odottaa! Äh, olisin minä herrana, niin —

KRISTIINA. Totta nyt saamme hetkeksi rauhaa! Siis aave — tottahan kuulet, Hanna?

HANNA. Kyllä, Kristiina!

KRISTIINA. Kuulkaa tarkasti, Grönlunti; se on todellakin merkillistä. Siis aave antaa mulle suuren kukkaron täynnä rahaa ja sanoo: tämä tulee sinulle, mutta sinun täytyy jakaa sen kanssa, joka ensi-aamuna sinulle ensiksi jotakin antaa. Eikö se ole eriskummallista, Grönlunti?

GRÖNLUND. Kai, kai!

KRISTIINA. Minun pitää se jakaa, Grönlunti; mutta mitä pitää minun jakaa? Miten selvitän tämän unen?

GRÖNLUND. No, Kristiina katsoo unikirjastansa.

KRISTIINA. Olen jo katsellut ja tuumannut sinne tänne.

11:sta kohtaus.

Edelliset. Maija-Liisa (kantaen kahta suurta maitokannua).

HANNA (ottaa hyllyltä kaksi pienempää maitoastiaa).

MAIJA-LIISA (kaataa maitoa niihin, puhuen sill'aikaa hyvin vilkkaasti). Hyvää huomenta! Hyvää huomenta! Hyi, kuinka tänään on kylmä. Mitäs kuuluu tähän taloon?

KRISTIINA. Eipä juuri mitään, mutta mitä kuuluu muihin? Maija-Liisa, joka joka-aamu käy niin monessa kymmenessä talossa, tietää aina uutisia enemmän kuin sanomalehdet.

MAIJA-LIISA. No, tiedetäänhän yhtä ja toista. Oliko Grönlunti eilen maskeraatissa? Siellä kuuluu olleen melkein kaikki kaupungin kuskit ja paljo muita herroja.

GRÖNLUND. En ollut minä.

MAIJA-LIISA. Vai ei! Paavolan Priitta, Hausjärveltä, joka palvelee Brummerilla, sanoo olleensa siellä ja kertoi että De la Sapellin Tiltulla oli ollut niin pienet kengät, että poislähtiessään täytyi ne riisua jalasta ja käydä jalkasin kotiin, josta hänen jalkansa oli loppu-yöllä niin paisuneet, ett'ei tän'aamuna ollut päässyt sängystä. Ja Villebrandtin Liisa sitten! Hän kuuluu nööränneen itsensä niin pinteästi, että hänen keuhkonsa koko ajan olivat läähöttäneet kuin pajanpalkeet.

KRISTIINA. Semmoista se on! Se on turhamainen tapa tuo! vai kuinka Grönlunti?

GRÖNLUND. Kai, kai!

MAIJA-LIISA. Tunteeko Kristiina maalari Göölen kyökkipiikaa? Hän on kihloissa Sinebrykoffin

olutkuskin kanssa.

KRISTIINA. En tunne häntä, mutta toivotan onnea.

MAIJA-LIISA. Entäs sihteeri Bomanin neitsyttä? Hän on äskettäin lähtenyt Pietariin, ties Jumala mistä syystä.

KRISTIINA. Hoo, hoo, minä hänen tunsin — ja olipa hän aina joteskin muuttelevainen mieleltään.

MAIJA-LIISA. Onko Grönlunti kuullut että poliisi Paasonen on pantu pois viralta? Hän kuuluu olleen turski, sanoi kamreeri Tammelinin sisäpiika, joka tulevalla viikolla menee naimisiin poliisi Hägggholmin kanssa, ja pait' sitä oli hän huono ruotsalainen. — Hyi, kun on kylmä! (Ottaa kannunsa.) Mene nyt kuulustelemaan miten arpanveto pankissa on käynyt. Se oli eilen. Minun isäntäni oli mulle toimittanut arpanumeron. Saas nähdä olenko voittanut mitään. Jos oikein olisi onnistunut, saisin viisisataa markkaa. Näin viime yönä unta suuresta hämähäkistä, ja hämähäkki merkitsee onnea, — niin ainakin sanotaan. Hyvästi, Hanna, hyvästi, Kristiina, hyvästi, Grönlunti! Tulevalla viikolla isäntäni varmaankin koroittaa maito-hinnan. Muut kuuluvat jo koroittaneen. Mitä sanomalehdet tietävät tänään?

GRÖNLUND. Ei juuri mitään.

MAIJA-LIISA. Sanotaan että klinikassa olisi palanut. Lieneekö tuo totta?

GRÖNLUND. Ei ainakaan tässä lehdessä siitä mitään puhuta.

MAIJA-LIISA. Vai ei; sepä oli ikävä! Hyvästi nyt, hyvästi Hanna!

HANNA. Hyvästi, hyvästi, hyvä Maija-Liisa!

MAIJA-LIISA. Sus siunatkoon, kuinka jaksaa taas tämän talven. Tämä ei ole mikään huvittava virka: tulla joka aamu puoli peninkulmaa ja käydä sen seitsemässä talossa täällä kaupungissa. Käteni ovat ihan kontassa. Liekö totta, mutta ainakin kerrotaan että eräs maitokuski Hertonääsistä mennyt talvena oli palelluttanut etusormensa, jotta hänen täytyi luopua toimestaan, kun ei voinut pyyhkäistä kannun syrjiä. Hyvästi, hyvästi, mulla on kiire, kuten ainakin.

(Poistuu.)

KRISTIINA. Arpanumero! Ah nyt tiedän. Se on taivaan viittaus, ja nyt tiedän mitä uni merkitsi. Grönlunti, kuulkaa!

GRÖNLUND. Kai, kai!

KRISTIINA. Mitä unennäöt käskevät, se täytyy tehdä — muuten kääntää onni meille selkänsä. Minun pitää jakaa arpanumero, jonka Kalle-veljeni, tiedättehän — entinen alaupseeri —, kerran toimitti mulle; sillä voin voittaa 1000 markkaa. Se on aarre. Eikä tässä voi olla mitään petoskauppaa, sillä arpajaiset ovat valtion, sanoi veljeni.

12:sta kohtaus.

Edelliset. Juho (tulee sisään, ottaa Suom.

Virallisen Lehden pöydältä ja lukee seisoallaan).

KRISTIINA (jatkaen yhtä menoa). Hanna, tuleppas tänne. Sinä annoit ensiksi tänään jotakin mulle — nimittäin kahvia. Sinä olet nähnyt unta minusta, miten minä olin antanut sulle puolet leivästäni — se sopii ihmeellisesti yhteen, se on todellakin taivaan viittaus. Minä annan sinulle puolet omastani — se maksaa 39 markkaa 12 penniä — sinä siis annat mulle — äläppäs nyt (laskien) 19 markkaa 62 penniä (ottaa kaappilaatikosta numeronsa esille). Tässä on numero — se on kahdessa osassa — katsoppas, sekin sopii uneen!

HANNA (nousee seisomaan, eväten). Ei, ei, se on mulle liian suuri raha.

KRISTIINA (on noussut seisolle, innostuneena). Hanna, ajattele unennäköäs, älä salpaa onnelta ovea, kun se kolkuttaa.

HANNA. En kyllä, mutta — Juho!

JUHO. Hm!

HANNA. Mitä arvelet?

JUHO. Katson sanomalehdestä olisiko mulle paikkoja tarjona.

HANNA. Mitä arvelet — kysyn mä — arpanumerosta?

JUHO. Hm, hm!

KRISTIINA (innostuksella). Juho, ota onni hännästä kiinni, se ei tule joka päivä näkyville.

JUHO. No, ota se, Hanna!

HANNA. Mutta 19 markkaa —

KRISTIINA. Ja 62 penniä.

HANNA. On liian tuntuva Hannan kukkarolle!

KRISTIINA. Mutta ajattele voittoa.

HANNA. Se on epätietoista.

KRISTIINA. Mutta ajattele untasi.

HANNA. Minä ajattelen kahden kuukauden palkkaa, jonka tuo numero multa viepi.

JUHO. No, mutta minä sen otan. Paljoko tulee? (vetää esille kukkaronsa). En ole tuommoisia vielä koskaan koettanut. Olkoon menneeksi kerta. (Antaa Kristiinalle rahaa.) Tuoss'on, onko oikein?

KRISTIINA. Äläppäs hätäile — puolet 19:sta markasta 62 pennistä on (laskee) 9 markkaa 81 penniä.

JUHO. Siinä on! Maksa sinä toiset puolet, Hanna?

HANNA. Arveletko?

JUHO. Saadaanhan kerta koettaa.

HANNA. Minä noudan rahat.

(Poistuu).

KRISTIINA. Saatpa nähdä, Juho, me me voitamme aivan vissisti!

JUHO. Hm! Se olisi kyllä hupaista. Mutta jos Kristiina sen niin vissisti tietäisi, niin Kristiina ei olisi myynyt arpaa.

KRISTIINA (hyvin totisesti). Uni niin käski, Juho, uni käski! Jos en olisi totellut, ei myöskään olisi onnistunut. Se pitää tietää. Onnen kanssa ei ole leikitseminen, täytyy noudattaa sen tahtoa; muuten se meidät jättää.

13:sta kohtaus.

Edelliset. Alfons.

ALFONS. Herra tahtoo häntä puhutella, Juho!

JUHO. Vai niin!

(Poistuu).

ALFONS (lämmittellen takan edessä, ivaten). Saa hän nähdä, tallirenki, mitä herralla on hänelle sanomista.

KRISTIINA. Kuinka niin?

ALFONS. Hm! Herran kanssa ei ole Juhon juuri hyvä puhua.

KRISTIINA. Miksi niin sitte?

ALFONS. Valakka on taittanut jalkansa — se varmaankin jää Juhon syyksi.

GRÖNLUND (hyvin kovaa). Ei, se ei ole Juhon syy — sitä ei herra ymmärrä — sen tiedämme me paremmin.

ALFONS. No niin — mitä se minuun koskee.

GRÖNLUND. Ken tiesi! Siellä ylhäällä herran tykönä jaaritellaan kaikellaista, joka on meidän

vahingoksi täällä alhaalla, mutta päällekkantajat ja juorunkuljettajat ovat kurjinta moskaa, mitä Jumala on luonut — kai!

ALFONS (kiivaasti). Tarkoittaako tuo minua?

GRÖNLUND. Se koira älähtää, johon kalikka kolahtaa.

(Tampuurin kello soi).

KRISTIINA. Tampurissa soitetaan. Mutta missä on Hanna? Grönlund, avatkaa te kerta.

GRÖNLUND (nousee). Juho on kelpo poika. Minä en ole vielä nähnyt parempaa hevoshoitajaa, ja se, joka häntä vainoo, tekee pahan työn myöskin herralle, kun saattaa epäluulon alaiseksi uskollisen palvelijan. Käsittäköön sen kamaripikäntti miten tahansa.

(Poistuu oikealle).

ALFONS. Jok'ainoassa sanassa haisevat nämä ihmiset tallilta.

(Ottaa "Nya Pressen'in", asettuu perälle ja lukee).

KRISTIINA. No, no. Kaikkien sieramet eivät ole yhtäläiset. Monet ihmiset pitävät tallinhajusta enemmän kuin pomaatan.

ALFONS. Parempi Kristiinan pysyä toimissaan kuin sekaantua muiden resonemankiin.

14:sta kohtaus.

Edelliset. Hanna.

HANNA (antaa Kristiinalle rahaa). Tässä on rahat.

(Menee linnuilleen).

KRISTIINA. Hyvä, hyvä, Hannaseni — arpa on Juholle! (Alfonsille.) Huudatteko te vaiti-oloa mulle kyökissä? Täällä minulla on puheen valta, enkä anna kenenkään sulkea suutani! Tietäkää se, kamarirenki!

ALFONS (nostelee ylenkatseellisesti olkapäitään).

15:sta kohtaus.

Edelliset. Grönlund. Antti (oikealta).

ANTTI (kantaen lihamöhkälettä). Prrr, prrr, (puhaltaa käsiinsä). Täss' on lihamöhkäle, Kristiina, jonka eilen tilasitte lahtarilta ja joka piti minun tuoda. Hyi, kuinka nyt on kylmä. Käteni on ihan kontassa — niinkuin tuo härän kypälä.

GRÖNLUND (istautuu paikalleen ja rupee lukemaan kirjastaan).

KRISTIINA. Voi, voi, Antti-parka! Lämmittele nyt.

(Tarkastelee lihaa.)

ANTTI (asettuu takan eteen, panee kädet selkensä taa ja seisoo yhtä ylpeänä kuin Alfons).

16:sta kohtaus.

Edelliset. Rosamunda.

ROSAMUNDA. Armollinen fröökynä kutsuu Hannaa sisään.

HANNA (menee).

ROSAMUNDA (tarkkaa Alfons'ia triumfeeraavalla katseella, menee sitten hiljaa Grönlundin luo).

KRISTIINA. Tämä ei juuri ole lihavaa lihaa.

ANTTI. Hoo-oh! Ja kuitenkin sanoi lahtari, ett'ei hän muka koskaan ollut teurastanut niin lihavata lehmää.

KRISTIINA. Punnitsivatkohan oikein?

ANTTI. Kolmetoista naulaa seitsemän luotia pitäisi oleman. Voihan Kristiina punnita uudestaan.

KRISTIINA (ottaa puntarin seinältä ja rupee punnitsemaan).

ROSAMUNDA. Mitä kuski lukee niin ahkerasti? Onko se intressanttia?

GRÖNLUND (ojentaa hälle kirjan).

ANTTI. Oletteko kuulleet, että tän' yönä on tehty murtovarkaus.

KAIKKI. Missä? —

KRISTIINA (katsoen punnitessaan ylös — ja sitte lopettaen sen toimen).
Äläs kerro vielä, — minä punnitsen ensiksi. — Missä?

ANTTI. Räätäli Rintalalla, tässä ihan lähellä. Kolme takkia, yhdet housut, kaksi liiviä ja karvalakin olivat varkaat vieneet.

GRÖNLUND. Soo, soo — eikö ketään epäillä?

ANTTI. Ainahan poliisi epäilee, mutta varkaita ei se sillä saa kiinni. Saas nähdä, saadaanko niitäkään kiinni, jotka toissayönä varastivat poliisimestarin lehmän! — — Taitaa täytyä mennä noutamaan sylillinen puita.

(Poistuu).

KRISTIINA. Poliisimestarin lehmän?! Hirveä aika tämä, kun ei poliisienkaan anneta olla rauhassa!

ROSAMUNDA. Tämmöiset romaanit ovat vanhan muotisia, Grönlund. Ihan uusimmat ovat "Pariser mysterier" taikka "Den evige Juden", jotka on kirjoittanut Eugène Sue (ääntää Eugene Suue).

GRÖNLUND. Minä osaan ainoastaan huononpuolisesti lukea ruotsia.

ROSAMUNDA. Ah, se on tosi. Minä olen ne lukenut franskaksi, mutta mahdollista kyllä, että ne jo löytyvät ruotsiksikin.

GRÖNLUND. Eikö suomeksi?

ROSAMUNDA (kohoitellen olkapäitään). Ei, ei — ne kirjat ovat ainoastaan parempia ihmisiä varten.

GRÖNLUND. Kai, kai! No vähät niistä sitten. Minä luen minun kirjojani — ja olkoot ne vanhan muotisia, niin kuitenkin ovat ne hyviä. Pahanilkiset saavat aina palkkansa, panettelijat ja pahansuovat naiset tulevat rangaistuiksi. — Elämässä käy useimmin päinvastoin.

ROSAMUNDA. Ehkä kuski on oikeassa. (Alfonsille): Saanko minä lisälehdän?

ALFONS (antaa lisälehdän).

ROSAMUNDA (istautuu Hannan paikalle, on lukevinaan ja urkkii samalla mitä sanotaan ja tehdään).

17:sta kohtaus.

Edelliset. Juho.

JUHO (haltioissaan). No, pikäntti, teidän on onnistunut. Riemuitkaa nyt.

ALFONS. Mitä sillä tarkoitatte?

KRISTIINA. Mikä nyt on?

JUHO. Ei juuri mitään — olen saanut eroni!

GRÖNLUND (suutuksissaan). Kai, kai!

KRISTIINA (suutuksissaan). Mitä? Eron?

JUHO. Ah — tiedän mistä se tulee! Älköön se painako omaatuntoanne, pikäntti, että olette vieneet leivän rehelliseltä mieheltä!

ALFONS. Minä? Mitä minä siihen voin?

JUHO. Älkää olko olevinanne. Minun pitää talosta pois — jotta saisitte menetellä Hannan kanssa mielenne mukaan.

KRISTIINA (vihoissaan). Hyi, hyi!

GRÖNLUND (vihoissaan). Kai, kai!

ROSAMUNDA (katsoen lehden yltä). Niin — niin kai on — siitä voin panna vetoa.

JUHO. Koska te sen vakuutatte, on se varmaan totta.

KRISTIINA. Kuinka inhoittavaa!

GRÖNLUND. Mutta minkä vuoksi sitten? Mitä syitä herralla oli?

JUHO. Valkko on muka taittanut jalkansa minun kauttani.

GRÖNLUND. Mutta minähän voin todistaa —

JUHO. Minä mainitsin teidän ja eläinlääkärin todistuksen — mutta silloinkos vasta herra vihastui! — maksoi mulle kolmen kuukauden palkan ja käski mun lähteä paikalla pois, — kuuletteko, — paikalla!

KRISTIINA. Paikalla!

GRÖNLUND. Paikalla! Kai, kai! — se on —

JUHO. Päätetty asia!

KRISTIINA. Mikä julmuus!

GRÖNLUND. Moista en ole vielä koskaan kuullut.

JUHO. Minä lähden — lähden paikalla, otan nuttuni ja olen kohta kadulla. Täällä en olisi hetkeäkään enää. Grönlunti — katsottehan vähän ruunaa, kunnes uusi tallirenki kerkee tottua. Kuten tiedätte, ei anna se syödessään kenenkään lähestyä ja potkii silloin helposti. — Niin, minä menen, lakeija, mutta se ei tule teitä auttamaan — uskokaa se — Hanna on kelpo tyttö, ja jos Jumala meitä auttaa, ei hänkään ole kauan tässä talossa.

ALFONS. Mitä tietää tämä puhe, mies?

JUHO (astuu uhaten hänen eteensä, lujasti). Älkää pöyhistelkö, mies! En tahdo, että minusta sanotaan: hän erkani riidassa talosta, muuten olisin veisannut teille toista virttä. Mutta älkää mua ärsyttäkö — muuten ehkä unhoitan päätökseni — ja varo silloin luitas, mies!

(Poistuu).

KRISTIINA. Hyi, hyi, — ja vieläkin hyi! Tämmöistä en ole vielä koskaan nähnyt ja kuitenkin olen jo ollut viisitoista vuotta talossa. Eihän pitäisi kenenkään jäädä tähän, jossa moisia tapahtuu.

GRÖNLUND. Niin, Kristiina, jos jo olisi kylliksi!

KRISTIINA. Mitä Grönlunti tarkoittaa? Tarkoittaako Grönlunti —?

GRÖNLUND (pidättäen). Kai, kai!

KRISTIINA (katselee häneen tyhmästi, kun ei häntä ymmärrä).

GRÖNLUND (nykäyttää päätään taaksepäin).

KRISTIINA (kuten häntä ymmärtäisi). Niin — jassoo — oikein.

GRÖNLUND. Niin, jos jo olisi kylliksi.

ROSAMUNDA (menee Alfonsin luo, lausuen hiljaa). Se ei teitä kuitenkaan auta!

ALFONS (pysyy istumassa ja katsoo sanomalehden yltä, jota ei jätä käsistään). Hä?

ROSAMUNDA (yhä hiljaa). Minua ette petä — mutta sanon vieläkin, se ei teitä kuitenkaan auta.

ALFONS (myöskin yhä hiljaa). Kuinka niin?

ROSAMUNDA. Saattepa nähdä. Minua ette petä.

18:sta kohtaus.

Edelliset. Hanna (tulee itkien).

HANNA. Tämä on kauhein päivä elämässäni.

ROSAMUNDA (osoittaa triumfeeraten Hannaa ja menee hänen perässensä jälleen takalle; on lukevinansa, mutta seuraa tarkasti kaikkia mitä sanotaan).

KRISTIINA. No, mutta Hanna!

GRÖNLUND (säälivästi). Tyttö itkee, mitä on tapahtunut?

KRISTIINA. No, mutta kerro toki, Hanna?

GRÖNLUND. Kuka on tehnyt sinulle mitä?

HANNA (itkee hyrskyttäen). Minä olen —

KRISTIINA. Puhu pois!

HANNA. Ajettu pois!

KRISTIINA (lyöpi kämmenensä yhteen). Mitä mä kuulen?

GRÖNLUND. Onko tänään piru päässyt irti?

ROSAMUNDA (hiljaa Alfonsille). Katsokaas — osaan minäkin.

KRISTIINA. Tämä on toki liikaa — ensiksi Juho — nyt sinä — mutta minkätähden sitte?

HANNA (itkeä hyrskyttäen). Armollinen fröökynä oli niin äkäinen — ja hän kuitenkin muuten on hyvä ja ystävällinen — minä muka olen herraa houkutellut — se on inhoittavaa — ajakoon minut pois, siihen en sanoisi mitään — mutta että hän minusta semmoisia puhuu —

GRÖNLUND (lohduttaen). No, no, kai, kai! Semmoiset juonet eivät haita ketään.

KRISTIINA. Olen niinkuin puusta pudonnut. Minun aikanani ei tässä talossa vielä ole ollut niin kelvollista palvelustyttöä kuin Hanna — ja hän ajetaan pois.

HANNA. Aah, — minä tiedän mistä kaikki tämä tulee, — siihen ei ole kukaan muu syynä kuin (osoittaen sormella Rosamundaa) tuo tuossa!

ROSAMUNDA. Mitä? Minä?

HANNA (pyyhkii kyyneleensä, lujemmasti). Te juuri, eikä kenkään muu!

ROSAMUNDA. Mitä on mulla sinun kanssasi tekemistä, piika?

HANNA (yltyneempänä). Se on pelkkää mustasukkaisuutta — sentähden että lakeija on ajanut minua takaa.

ROSAMUNDA (ylenkatseellisesti). Minä — mustasukkainen — sinua kohtaan?

HANNA. Miksi ei? Kun tulee vissille ijälle, eivät miehet katsele niin paljon koreaa hattua kuin muuten.

ROSAMUNDA (kiivaasti). Vissille ijälle? Mitä sillä tarkoitat?

HANNA. No, ettehan tahdo kieltää että siitä on jo aikoja kuin olitte kapalossa?

ROSAMUNDA. Onko? — Hää? — Minä olen —

KRISTIINA. Päälle viisineljättä — sen tiedän minä!

GRÖNLUND (itseksseen). Kihisevä kissa!

ROSAMUNDA. Rupeeeko kyökkipiikakin?

KRISTIINA. Saan ilmoittaa etten ole kyökkipiika, vaan kuukerska. Sehän on inhoittavaa, miten tässä talossa eletään — kuka rehellinen ihminen voisi pitää suutansa —

ROSAMUNDA. Luuleeko Kristiina että minä viitsisin ruveta riitelemään Kristiinan kanssa?

GRÖNLUND. Tulisittekin tappiolle.

ROSAMUNDA. Kuinka niin?

ALFONS. Siksi että olette väärässä. Inhoittavaa — kannella semmoisia Hannasta.

ROSAMUNDA (ilkkuisesti). Todellakin? Osasinko pilkkuun? Oletteko menettänyt tytön? Se oli hupaista!

HANNA. Nyt sen kuulitte. Hän tunnustaa itse keksineensä tuon kauniin jutun — ja ihan ilman syyttä. Mutta heti menen minä sanomaan fröökynälle kaikki. — Te täällä voitte kaikki todistaa.

ROSAMUNDA. Aivan niin, kun talli-Juhon täytyy lähteä, on helpompi eellä noiden kahden toisen kanssa.

HANNA (pelästyneenä). Mitä? Juhon täytyy lähteä?

KRISTIINA. Niin, tyttöseni, Jumala paratkoon! Hänen on pikäntti juonitellut pois.

HANNA. Ei, ei — sitten en minäkään jää — sitten menen mielelläni! Hyvä Jumala, mitä sanoo äitini, kun tulen kotia? Hän ehkä lopuksi todellakin luulee minua kelvottomaksi.

KRISTIINA. Älä huoli, Hanna, älä huoli murehtia. Minä tulen kanssasi ja sanon totuuden.

(Tampurin kello soi.)

GRÖNLUND. Hanna, kuuletko?

HANNA (kuulematta kelloa ja Grönlundia). Oi, hyvä Kristiina, tehkää se!

KRISTIINA. Minä puhun mitä oikein on.

GRÖNLUND (vitkalleen, hymyillen). Taitaa täytyä minun mennä avaamaan.

(Poistuu oikealle).

ROSAMUNDA (iloisesti). Siitäkös tulee liikuttava kohta.

KRISTIINA. Pilkatkaa vain, teidän löyhä kielenne kuitenkin viimein saattaa teille turmion. (Hannalle.) Jälkeen puolisen tulen minäkin sinne; minä kerron äidillesi maailman ilkeydestä — voi toki — vanha vaimoparka tuskin sitä uskookaan, sillä köyhät ihmiset eivät ole niin pahanilkisiä; — — semmoista pahuutta saa etsiä ainoastaan ylhäisissä.

ROSAMUNDA. Puhuupa Kristiina oikein sujuvasti.

KRISTIINA. Jumalan kiitos — kieleni on vielä paikallaan; mutta minä en sitä käytä loukatakseeni köyhien tyttöparkojen kunniaa, minä puolustan sillä viattomuutta.

HANNA. Oi, Kristiina kulta, monta tuhatta kiitosta.

KRISTIINA (yhä kiivaammin). Minä en koskaan puhu sanaakaan liikaa, sillä sanani ei tee pahaa kellenkään — minä en koskaan puheellani ole matkaan-saattanut niin paljon pahaa kuin monet muut pelkillä olkaheitoilla ja ilkkuvilla kasvoilla.

19:sta kohtaus.

Edelliset. Grönlund. Maija-Liisa.

GRÖNLUND (asettuu paikalleen).

MAIJA-LIISA. Kristiina, Kristiina!

KRISTIINA (säikähtyneenä). Herra Jestandes! Mikä on tullut maitokuskille?

MAIJA-LIISA. Antakaa mun vähä hengittää ens!

KRISTIINA. Onko tapahtunut onnettomuus?

GRÖNLUND. Tämä on merkillinen päivä.

ROSAMUNDA. Mikähän nyt tulee?

(Kaikki ympäröivät uteliaina Maija-Liisaa.)

MAIJA-LIISA. Olen ollut kuulustamassa arpavoittoja.

KAIKKI. No?!

MAIJA-LIISA. Minä en ole mitään voittanut.

KAIKKI. Hoo?!

MAIJA-LIISA. Mutta te, Kristiina, te olette voittanut!

KAIKKI. Voittanut?

MAIJA-LIISA (hengähtäen syvästi). 10,000 markkaa!

KAIKKI. 10,000 markkaa!

MAIJA-LIISA. 10,000 markkaa. Pian tullaan teille sanomaan, minä juoksin vain tulisimmassa kiireessä edellä.

KRISTIINA (hämillään). Onko se vain totta, todellakin totta, ethän narraa?

MAIJA-LIISA. Saattehan kohta kuulla. Tuossa, tuossa on numero, jonka tiesin teillä olevan ja joka pyynnöstäni kirjoitettiin mulle paperille.

(Ojentaa paperilippua).

GRÖNLUND (ottaa paperilipun, kun Kristiina hämmästyksissään ei ota).

MAIJA-LIISA. Mutta nyt täytyy mun mennä. Näin mainiota uutista en ole pitkään aikaan saanut kertoa! Kyökkipiika voittaa 10,000 markkaa! Hyvästi nyt! — Nyt, Kristiina, olette turvattuna kuolinpäivään asti (avaa oven mennäkseen, mutta palajaa heti). Tiedätkö myös, kutka muut ovat voittaneet! Räätäli Hellsteeni on voittanut 5,000, isvossikka Laukkanen 1,000 markkaa, herrassyötinki Kuksteri 500 markkaa, klanstryykerska Lindholmi myös 500 markkaa — kaikki köyhiä ihmisiä; kerrankin osasi oikealle. Mutta nyt täytyy mun mennä, ei yksikään ihminen vielä ole saanut tätä merkillistä sanomaa, eikä saa kukaan sitä kertoa ennen minua! Hyvästi nyt! Saa nähdä eikö isäntäni suutu, kun olen viipynyt näin kauan. Voi, voi, jos minäkin kerta voittaisin — en tarvitsisi enää olla maitokuskina. Hyvästi!

KRISTIINA. Olen vielä kuin puusta pudonnut.

MAIJA-LIISA (yhä ovelta). Saa nähdä, mitä sanoo klanstryykerska. Hän oli aamulla kiukkuinen, mutta täytyy mennä hänelle ilmoittamaan ilon sanomaa. Vaikka menisi multa koko päivä, uutiset täytyy saada levitetyiksi. Voikaa hyvin! Hyvästi nyt. Mitähän tuo hurja herrassyötinki tuumaa, joka juuri kuuluu olleen kiltstuvan portailla.

(Poistuu). .

KRISTIINA. Olisin siis todellakin rikas nyt!

HANNA (hiljaisena, ujosti). Sittenhän olisin kai minäkin voittanut?

GRÖNLUND (katsoen lappua). Aivan oikein, tässä seisoo! Mikä numero Kristiinalla on?

KRISTIINA. Numero? Numero? Jassoo — (menee hämillään kaappilaatikoille ja etsii) — — minä tiesin sen ulkoa, ja nyt on muistini ihan tylsä — — tässä, tässä, numero 4, 3, 7, 1, 8.

GRÖNLUND. Kuinka?

KRISTIINA (antaa hänelle arvan). Tuossa näette itse!

GRÖNLUND. N:o 43,718. — Se on aivan oikein, aivan oikein — kai, kai!

KRISTIINA (lyöpi yhteen kämmenensä). Siis todellakin?

ALFONS (lähestyy perällä Rosamundaa ja puhuttelee häntä hiljaa).

KRISTIINA (pyyhkii kyöneleensä, liikutettuna). Grönlund, nyt minä, Jumalan avulla, lakkaan —

HANNA (epäillen). Mutta sanokaa toki, miten on minun laitani?

KRISTIINA. Sinähän myöskin olet voittanut, lapsi.

HANNA (iloisesti). Voittanut! Voittanut! Ettehän vain tee minusta pilkkaa?

KRISTIINA. Ei, ei — se on toden totta! Näet nyt että pitää noudattaa taivaan viittauksia! Jos et olisi totellut unennäköäsi, et olisi voittanut, ja jos en minä olisi antanut sinulle puolta, niin olisi onni luiskahtanut minunkin käsistäni. (Kirkastunein kasvoin — yhä vielä hämillään). En voi sitä vielä uskoa.

HANNA. Siis voittanut? Ja kuinka paljon sitte?

GRÖNLUND. No, neljännosen osan 10,000 markasta — kun kaikki lasketaan pois mitä tulee pois otettavaksi, niin (aprikoiden — hämillään) jääpi vielä noin kolme tuhatta ja sata markkaa.

KRISTIINA. Ja siitä on puolet sinun.

HANNA (hämmästyen). Puolet?

GRÖNLUND. Niin, niin — niin, yksitoista sataa markkaa näet ja vähä päälle.

HANNA (huudahtaen äkkiä kovaa). Yksitoista sataa markkaa! Juho! Juho!

(Juoksee peräovesta ulos).

GRÖNLUND (istautuu ja laskee sormi nenällä). Siis yksitoista sataa markkaa ja jos siihen panen — hm — hm.

ALFONS (sill'aikaa hiljaa Rosamundalle). Sovitaan pois?

ROSAMUNDA. Mutta sillä ehdolla — —

ALFONS, Siihen tyydyn — mutta tule pois. Täällä kyökissä ei ole meidän sija.

ROSAMUNDA (Kristiinalle). Toivotan onnea, keittäjä. Ette tekään taida enää jäädä kauaksi aikaa taloon. O rövoaar!

KRISTIINA (ajatuksissaan, katsomatta Rosamundaan). Tuskin, tuskin.

ROSAMUNDA. Ilmoitan siis armolliselle fröökynälle.

(Poistuu yhdessä Alfonsin kanssa.)

KRISTIINA. Saatte jäädä tänne tanssimaan kahden kesken Kyöpelin polskaanne — te koirankuontalaiset. — Ei, ei — päätäni pyörryttää vielä — täytyy istua — siis voittanut — ja puolet olen antanut pois — niin, uni niin käski — enkä olisikaan muuten voittanut — ja se on hyvin käytetty. Kai nuoret sen kyllä tarvitsevat — ja juuri nyt — voittanut, voittanut, — täytyyhän toki — missä on virsikirjani — —?

(Etsii laatikostaan.)

GRÖNLUND (laskettuaan). Yksitoista sataa kolmekymmentä ja kolme markkaa — nyt olen huono räknäämään, mutta selvenehän toiste — ja meidän molempain säästömmä — nyt on kylliksi.

(Vetää käteensä hansikat).

KRISTIINA. Tuossa se on. Minkä virren ottaisın —?

GRÖNLUND (menee Kristiinan luo, juhlallisesti). Neitsyt Kristiina!

KRISTIINA (katsoo häneen kummastuneena). No, Grönlunti!

GRÖNLUND (juhlallisesti). Se ehkä ei ole Kristiinalle aivan uutta, että minä jo monta vuotta olen ollut hyvilläni, kun olen katsellut Kristiinaa, ja että jos minä päättäisın mennä avioliittoon, niin — kai, kai — miten piti mun sanomani? — niin, oikein — niin valitsisın, pyytäisın — toivoisın Kristiinaa puolisokseni. Kai, kai!

KRISTIINA (nousee seisolle, ujona ja juhlallisesti). No, mutta — Grönlunti — tämä tulee niin odottamattomasti — Ette koskaan ole sanoneet sanaakaan —

GRÖNLUND. Minä en ole niitä kevytmielisiä poikia, jotka tekevät kaikki ilman aprikoimatta, — saatikka sitten kun minä kuskina olen tottunut menettelemään varovaisesti.

KRISTIINA (niiaa). Tiedänkin teitä siitä pitää kunniassa!

GRÖNLUND. Onhan myöskin mielenne aina kallistunut samalle suunnalle, nimittäin ravintolaan — nimittäin pienen ravintolan pitämiseen. —

KRISTIINA. Hyvällä ruu'alla. Ihmiset tulevat minuhun tyytymään —

GRÖNLUND. Aion minäkin ravintolan isäntänä pitää paikkani —

KRISTIINA (niiaa). Vallan pulska ravintolan isäntä — mutta jälkeen puolen päivän pitää oleman kahvia — meidän kahvimme pitää tulla tunnetuksi koko kaupungissa.

GRÖNLUND. Kun meillä molemmilla nyt on hiukkanen säästössä ja kun arpajaisvoiton kautta lienee tarpeeksi koossa siunattua alkua varten —

KRISTIINA (hurskaasti). Jumala siunatkoon arpajaisia!

GRÖNLUND. Niin kysyn täten nöyrimmästi, tahtooko neitsyt Kristiina ottaa minut aviopuolisokseen?!

KRISTIINA (ujosti). Ah, Grönlunti —

GRÖNLUND. Niin olen siis kohteliaasti sanonut sanottavani ja odotan neitsyt Kristiinan vastausta.

KRISTIINA (ujosti). Min' en tiedä, tämä tapahtuu ensi kerta elämässäni —

GRÖNLUND (lempeästi, hennosti). Eikö neitsyt Kristiina olisikaan ennen ajatellut tätä?

KRISTIINA. No, en saata kieltää että joskus —

GRÖNLUND. Kai, kai! No antaa sitte neitsyt Kristiina minulle selvän vastauksen.

KRISTIINA (kätkee kasvonsa vyöliinaan ja nyykäyttää päätään).

GRÖNLUND. Jaa-ko?

KRISTIINA. Jaa!

GRÖNLUND. No, julistan siis juhlallisesti neitsyt Kristiinan rakkaaksi morsiamekseni.

KRISTIINA (hiljaa). Ah — Grönlunti!

GRÖNLUND (vetää hänet hiljaa rinnalleen). Rakas Kristiina!

KRISTIINA. Onhan toki Grönlund odottanut hyvin kauan, — eikö olisi tämä voinut käydä ennenkin?

GRÖNLUND (totisesti). Ei, neitsyt Kristiina, ennen ei vielä ollut kyllyiksi!

20:nes kohtaous.

Edelliset. Hanna. Juho.

HANNA (vetää Juhoa sisälle). Tule, tule, Juho!

JUHO. Onko se totta, todellakin totta?

KRISTIINA (irtautuu Grönlund'in syleilyksestä, ujosti). On, Juho, on — minä olen morsian.

JUHO. Ja voittoineen päivineen?

GRÖNLUND. Kaikki on totta.

JUHO (syleilee Hannaa riemuissaan). Hanna, Hanna, ken olisi tätä! — Vastikään olimme niin kurjina — ja nyt — rahat riittävät aluksi, meidän ei enää ole tarvis odottaa. Hanna, rakas Hannani!

HANNA. Kristiina, tästä tulee meidän kiittää hyvää Kristiinaa. — Jos hän ei olisi myynyt arpaansa —

JUHO. Se on tosi! Kristiina, jos jolloinkin tahdotte ajaa, niin pitää Kristiinan aina ajaa minun hevosellani. Paraimmat vaununi ja paraimmat hevoseni ovat aina saatavinanne ilmaiseksi. Hei! Olipa tänään oikein onnen markkinat!

KRISTIINA. Niin, niin, ja kyökissä.

Loppu.

Näytelmä kirjoitettu 1870 luvun lopulla.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK KYÖKISSÄ: HUVINÄYTELMÄ 1:SSÄ NÄYTÖKSESSÄ
***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

**Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™
electronic works**

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do

copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation’s website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.